

Asia: VN/11423/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaiksi

Taustatiedot

Vastaajatahon virallinen nimi

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Vastauksen kirjanneen henkilön nimi

Vesa Rantahalvari

Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot

vesa.rantahalvari@ek.fi

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko lain soveltaminen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuussa oleviin tahoihin riittävä (1 §, 4 § 1 kohta)?

-

2. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (1 §, 4 § 2 kohta)?

-

3. Parantavatko palveluntuottajalle ja toiminnalle asetetut edellytykset asiakas- ja potilasturvallisuutta (2 luku, 16 §)?

-

4. Vähentääkö palveluntuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (16 §, 21 §)?

-

5. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palveluntuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (4 § 6 kohta, 22 §)?

-

6. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (4 § 6 kohta, 22 §)?

-

7. Onko valtuutetun palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

-

8. Onko palvelunjärjestäjän ja palveluntuottajan omavalvontaa koskevat säännökset riittävät (4 luku)?

-

9. Ovatko valvontaviranomaisen keinot riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (5 luku)?

-

10. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon valvontalaista?

EK lausuu lakiluonnoksesta kokonaisuutena seuraavaa:

1. Lähtökohdat

Lakiluonnoksella on hyvät tavoitteet ja pääperiaatteet, joista olennaisin on julkisten ja yksityisten toimijoiden yhdenmukainen valvonta.

Lupa- ja ilmoitusmenettelyn keventäminen on perusteltua edellyttäen, ettei rekisteröintijärjestelmästä tehdä käytännössä yhtä mutkikasta kuin nykyinen lupamenettely on.

Tuottajien rekisteröinnin edellytysten arviointi olisi jatkoissa tasavertaisempaa kuin lupajärjestelmän päätökset nyt ovat aluehallintovirastosta. Omavalvonnan roolin vahvistaminen on tärkeää.

Myös sote-palveluiden avoimuuden ja julkisuuden lisääminen on tarkoituksenmukaista.

2. Muutosehdotukset

Viranomaisvalvonta on keskitettävä valtion yhdelle viranomaiselle, jolla on alueellisia/paikallisia toimipisteitä. Tällä edistettäisiin valvonnan yhdenmukaisuutta, mitä on vaikea saavuttaa esitetyllä hajautetulla mallilla.

Valvonta on oltava laillisuusvalvontaa eikä tarkoituksenmukaisuusvalvontaa. Siksi tarvitaan monin osin luonnosteltua tarkempia määrittelyjä ja rajoituksia (esim. valvottavat yksiköt, vakavat puutteet, vakavaraisuus, palveluyksikkökohtaisuus vs. valtakunnallisuus).

Yksityisiltä tuottajilta vaaditaan luonnoksen mukaan edelleen enemmän kuin julkisilta tuottajilta (esim. 6 § ja 7 §). Nämä erot on käytävä vielä kriittisesti arvioiden läpi ja poistaa perusteettomat erot. Siirtyminen toimiluvista rekisteröintiin pitää tehdä samanaikaisesti sisällöllisesti samanlaiseksi sekä julkisella että yksityisellä ehtipä viranomaisen tehdä faktiset rekisteröinnit tai ei.

Järjestäjältä on edellytettävä palvelujen hankintaa, jos oma tuotanto ei vastaa vaatimuksia.

Niin sanottujen tukipalvelujen rekisteröinti hoidettava tavalla tai toisella, jotta näiden palvelujen arvonlisäverottomuus säilyy. Esitystä ei tule viedä miltään osin eteenpäin ennen kuin tämä on ratkaistu.

Päällekkäisiä asiakaspalauttejärjestelmiä ei tarvita. Asiakaspalautteen tiheästä keräämisestä esim. lastensuojelussa ei synny sanottavaa

lisäarvoa.

Valvovan viranomaisen velvollisuutena tulee olla rekisteröinnin toteuttaminen kohtuullisessa määräajassa. Tämä aika voisi olla tarkka viikkojen lukumäärä.

Tietojensaanti- ja luovutusoikeuksia koskevat säännökset on arvioita kriittisesti uudelleen. Luonnoksessa on esimerkiksi sosiaalivakuuttajia koskevia tietojenantovelvollisuuksia, joilla ei ole sanottavaa merkitystä sote-toimijoiden valvonnassa.

Julkisten toimijoiden vaatimukset ja valvonta heti lain voimaan tullessa samoiksi kuin mitä ovat yksityisillä tuottajilla. Julkisia tuottajia varten ei tarvita erityisiä siirtymäaikoja.

3. Muuta

Muilta osin EK viittaa Hyvinvointiala HALL:n lausuntoon tästä lakiluonnoksesta.

Rantahalvari Vesa
Elinkeinoelämän keskusliitto EK